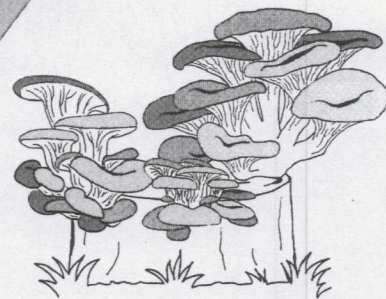

Laskagomba (*Pleurotus hybrida*) oltóanyag:

laskagomba háztáji termesztéséhez

1. Az Ön által előre elkészített alapanyagot oltja be:
 - Amennyiben 2 literes oltóanyagot vásárolt, 3-4 db 10kg súlyú laskagomba termoblokkot készíthet.
 - Amennyiben 5 literes oltóanyagot vásárolt, 8-10 db 10kg súlyú laskagomba termoblokkot készíthet.
2. vagy fába oltja. A megvásárolt oltóanyag mennyisége:
 - 2 literes oltóanyag esetében 60-80 kg súlyú faanyag beoltásához elegendő
 - 5 literes oltóanyag esetében 150-200 kg súlyú faanyag beoltásához elegendő

I. FELHASZNÁLÁSA ELŐRE ELKÉSZÍTETT ALAPANYAG BEOLTÁSÁHOZ

TERMESZTÉSHEZ SZÜKSÉGES ALAPANYAGOK: A laskagomba termesztéséhez szükséges legelterjedtebb alapanyag a búzaszalma (szecskázva 1-3 cm-es darabokra), a kukoricacsutka (ugyancsak 1-3cm-es darabokra szecskázva) és a lombosfa faforgácsok, illetve fűrészporok (akác, nemesstölgy és fenyőfélék-nem alkalmasak). Az alapanyagokat egymással keverhetjük, a szalmához adhatunk fűrészport, a durvább anyagokhoz pedig finomabb szemcséjűt, hogy a szükséges vizet megtartsa. Fontos, hogy az alapanyagok mindig tiszták, szárazak, frissek, bomlásmentesek legyenek! A szalmából a felhasználás előtt távolítsuk el az esetleges penészes, sötétebb, beázott, bomlott részeket!

AZ ALAPANYAG BENEDVESÍTÉSE, HŐKEZELÉS: A nedvesítés mindig tiszta környezetben történjen (pl. lavórban), a fertőzések elkerülése végett! Az alapanyagot kétféleképpen készíthetjük elő a beoltáshoz.

Forró vizes benedvesítés: 5 kg száraz alapanyagra öntsünk kb. 10 l forró vizet (80 °C), közben folyamatosan keverjük az alapanyagot.

Merítéses eljárás: Ennél a módszernél ne használjunk tisztán faforgácsot vagy fűrészport, hanem keverjük hozzá 10-20%-nyi szalmát vagy kukoricacsutkát. Az alapanyagot kosárban, rácsos tartályban, vagy vízájtató zsákban 80 °C -os víz alá nyomjuk és rögzítjük. Így hagyjuk állni mintegy 20-25 percig, ezután kiemeljük majd lecsurgatjuk. Lecsurgatás után az alapanyagot dunsztba tesszük. Ez történhet pl. tiszta fóliával fedett padozaton, vagy ládában. Másnapig az alapanyag viszonylag meleg marad, és közben elszaporodnak benne olyan termofil (= magas hőmérsékletet tűrő, kedvelő) baktériumok, amelyek később védelmet nyújtanak a penészgombák ellen.

BEOLTÁS, ZSÁKTÖLTÉS: A lehűlt alapanyagot (25-30 °C) egy tiszta lavórban vagy vödörben oltjuk be! A szétmorzsolts búzaszem alapú oltóanyagot rászórjuk a szétterített alapanyagra, és tiszta kézzel elkeverjük. A beoltott alapanyagot ezután fóliazsákba töltjük (kb. 10kg/zsák), alaposan tömörítjük, a zsákok száját igen szorosan elköjtjük, vagy leragasztjuk. A termozsák oldalát szurkáljuk meg egy vastag szöggel, 10x10 cm-es kötésben.

ÁTSZÖVETÉS: A zsákokat tiszta, sötét helyen (pince, garázs, vízóraakna stb.) szövetjük át. A helyiség hőmérséklete 17-23 °C körüli legyen. Időnként szellőztessünk, akár egy asztali ventilátorral. A termőzsák 15-25 nap alatt átszövédik. Ezt jelzi, ha a zsákban lévő alapanyag kifehéredik, tehát a gombafonál teljesen átszövi az alapanyagot. A gombakezdemények a 3-5. héten kezdenek megjelenni fehér kis csomók formájában általában a zsák kilyukasztott részeinél.

TERMŐRE FORDÍTÁS: A termőre fordításhoz szükség lesz egy kis természetes vagy mesterséges fényre, néhány fokos hőmérsékletcsökkentésre és megfelelő páratartalomra. A gombák a fólián készített lyukakon bújnak elő. Ha kevés a friss levegő, a gombák a fólia alatt képződhetnek, esetleg korallszerűen nőhetnek, vagy száruk megvastagszik. A termőre forduláskor néhány lyuk mentén fel lehet hasogatni a fóliát, hogy a gombák könnyebben kinőhessenek. A padozatot, amin a blokk elhelyezkedik, naponta többször is felfröcsögtethetjük a kellő páratartalom biztosítása végett, de a gombákat, zsákokat ne öntözzük!

TERMÉSHULLÁMOK: A termés szakaszosan kb. 2-3 hetente jelentkezik hullámokban. A termésideő 1-2 hónapig tart 2-4 terméshullámmal. Ha az első vagy második hullám után a termőblokk könnyűnek, száraznak, de egészségesnek tűnik, és nem barnult vagy szürkült el, tölthetünk beléjük vizet (tölcsért vagy gumitömlőt fúrva annak tetejébe és lassan adagolva a vizet). Ezután újra tömörítsük és kössük át. A blokk teljes kimerülését az jelzi, ha a zsákban lévő alapanyag térfogata összeesik, esetleg elvizesedik, illetve beszürkül, elfeketedik a színe. Újabb termőblokk telepítése előtt a helyiség alapos kitisztítására van szükség (fertőtlenítés végett hypós vízzel).

GOMBÁK SZEDÉSE, TERMÉS: Ne várjuk meg amíg a kalapok teljesen kinyílnak, kiterülnek, enyhén visszahajlott szélű állapotban szedjük le őket. A gombákat tönkjüknél fogva vagy csokrostul csavaró mozdulattal szedjük le, vagy késsel töben az aljzatnál vágjuk le - de vigyázzunk arra, hogy gombacsonk, gombamaradék ne maradjon a blokkon!

II. FARÖNKÖS TERMESZTÉS

ALKALMAS FAANYAG: A fa egészséges, friss vágású (3-4 hónapnál nem régebbi döntésű), még eléggé lédús legyen (lábon száradt, korhadt faanyag oltásra már nem alkalmas). Jó a bükk, nyár, fűz, szil, csertölg, juhar, hárs, gesztenye, kőris, dió, alma, cseresznye stb. Nem ajánlott az akác és a fenyőfélék.

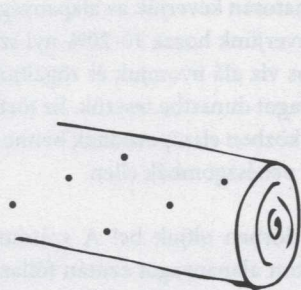
OLTÁS, ÁTSZÖVETÉS: A rönköket egy elképzelt spirálvonal mentén kb. 15 cm-enként fűrt lyukakkal lássuk el. Ideális esetben az összes fűrt lyuk a rönk $\frac{3}{4}$ részéig behatol. (lásd 1. ábra)

Ezután kertünk egy árnyékos, szélvédett helyén egy előre kiásott gödörben elhelyezzük a beoltott rönköket úgy, hogy minden lyukat megtöltsünk a kezünkkel szétmorzsolts magvakból álló oltóanyag egy részével. A lyukak végét gally darabbal, dugóval, vagy bármilyen más anyaggal betömmedékeljük, hogy ahhoz rovarok vagy más kártevők ne férjenek hozzá.

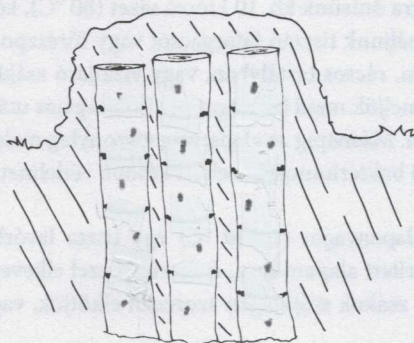
Egy gödörbe 1db. maximum 1 méteres tuskó kerüljön álló helyzetben. A földbe állított tuskó 2/3-ad része föld alá, 1/3-ad része a felszín fölé essen. A föld fölé eső részt földdel vastagon betakarjuk, hogy az az elkövetkezendő 4-6 hónapon keresztül ne kapjon fényt és védve legyen az időjárás szélsőségeitől - nyáron a melegtől, télen a fagytól. (lásd 2. ábra) Ellenkező esetben a gomba felhevül, kiszárad és a várt termés elmaradhat. Ez a módszer az őszi oltásnál is alkalmazható, a laskagomba ugyanis minimum 8 fokos hőmérséklet esetén télen is szövődik. Fontos azonban az, hogy az áttelelés alatt a frissen beoltott fa ne fagykon át. Később (a következő télen), amikor a faanyag már átszővődött, a fagy nem okoz majd gondot.

Az oltásnak és átszővetésnek egy másik, egyenértékű módja az, amikor a fűrt lyukakkal ellátott és beoltott rönköket a kiszáradást elkerülve fekete színű fóliába csomagoljuk és kertünkben verméljük el, vagy sötét és hűvös helyiségbe helyezük el (pl. pince, garázs). Mindkét esetben fontos, hogy az átszővődés ideje alatt ne érje fény a rakatot, illetve a rakat állandó 8-20 fok közötti helyen legyen. Az átszővődést követően (mely ebben az esetben is kb. 4-6 hónap) a fentiekkel azonos módon járunk el, tehát az átszővődött rönköt úgy ássuk le, hogy annak 2/3-ad része föld alá, 1/3-ad része föld fölé essen. Ekkor viszont a föld fölé eső részt már nem kell földdel betakarnunk.

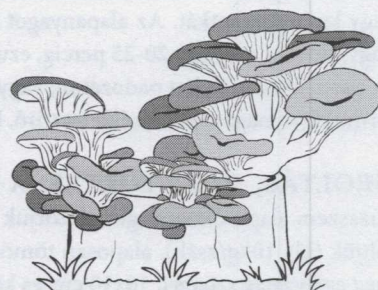
TERMŐRE FORDÍTÁS, TERMÉS: Tavaszi oltás esetén szeptemberben, őszi oltás esetén a tavaszi hónapokban takarjuk ki a földfelszín fölé eső részt. Száraz időjárás esetén a rönköket és környéküket néha meglocsolhatjuk. A laskagombával beoltott farönk a fa fajtájától, keménységétől, minőségétől függően főleg tavasszal és ősszel, nedves, hűvös időben 2-4 éven keresztül terem gombát. A kihelyezett rönk az időnkénti öntözésen kívül nem igényel más kezelést.

1. A rönköket egy elképzelt spirálvonal mentén kb. 15 cm-enként fűrt lyukakkal látjuk el, melyek a rönk átmérőjének $\frac{3}{4}$ részéig hatolnak.

2. A kertben kiásott gödörben függőleges helyzetben elhelyezzük a rönköket, a lyukakba gomba oltóanyagot töltve. Majd a föld fölé eső részt földdel vastagon betakarjuk.

3. A föld feletti 1/3-ad részen terem a gomba.

III. FATUSKÓK OLTÁSA

A kivágott fák földben maradt (friss) tuskói is beolthatók. A tuskó nagyságától függően lyukakat fúrunk a fába (egy átlagos méretű tuskóba 8-10 db, 15-20 mm átmérőjű lyukat), majd a fűrt lyukakba tömjük a gombával átszőtt oltóanyagot. A tuskót földdel takarjuk be 15-20cm vastagon, hogy azt ne érje fény az elkövetkezendő 4-6 hónapon keresztül. Ezt követően hordjuk le a tuskóról a rászórt földet, melyről a gomba növekedéséhez szükséges időjárási körülmények esetén, éveken keresztül (fa típusától, nagyságától és minőségétől függően) szedhetünk majd gombát. A tuskó gondozást nem igényel!

FIGYELEM! Kora tavasztól késő ősziig kertünkben az általunk termesztett laskagombától függetlenül, de a beoltott farönk közelében több fajta vadgomba is nőhet. A szedésnél ügyeljen arra, hogy csak az általunk termesztett laskagombát (*Pleurotus hybrida*) szüretelje le és fogyassza el. A csokrokban növő laskagomba jól megkülönböztethető más vadon termő gombáktól! Honlapunkon talál a pontos faji azonosítást segítő fényképeket.

+36 1 226 7200, gombajo@gombajo.hu
www.gombajo.hu

A GOMBATERMESZTÉSHEZ
SIKERES MUNKÁI
ÉS JÓ TERMÉST KÍVÁNUNK!